

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

Sfinții Părinți despre
Războiul nevăzut
cu păcatele

Traducere din limba rusă de
Gheorghică Ciocoi

EDITURA DE SUFLET
București

Înălțarea de sine crede că totul îi stă în puteri, deși pe de-a-ntregul este neputincioasă. (Sfântul Nil Sinaitul)

Dintru toate păcatele cel mai mare este înălțarea de sine, pentru că ea a fost născocită de diavolul cel rău care a fost azvârlit din cer. (Sfântul Nil Sinaitul)

Strălucirea fulgerului este precedată de un tunet, iar înălțarea de sine este vestită de slava deșartă. (Sfântul Nil Sinaitul)

Așa cum greutatea roadelor frânge crengile, tot astfel mândria pogoară sufletul cel virtuos. (Sfântul Nil Sinaitul)

Vai celui care se trufește! Când se va afla în sicriu, atunci va cunoaște cine este. (Sfântul Nil Sinaitul)

Cel ce se socotește pe sine înțelept, acela se va îndepărta de înțelepciunea lui Dumnezeu. (Sfântul Isaac Sirul)

CUPRINS

<i>Cuvânt înainte</i>	5
Lăcomia	9
Desfrânarea și preadesfrânarea	18
Iubirea de arginți	38
Mânia	50
Tristețea	87
Akedia, deznădejdea și lenea	95
Slava deșartă	113
Mândria și trufia	138

Redactor: Diana-Cristina Vlad

Traducerea s-a realizat după originalul în limba rusă: *Sokroviščinița duhovnoi mudrosti*, Ed. Azbuka verî, Moscova, 2010.

© Editura de Suflet, pentru prezenta ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Sfinții Părinți despre războiul nevăzut cu păcatele / trad. din lb. rusă de Gheorghiu Ciocoi –
București: Editura de Suflet, 2018
ISBN 978-606-8633-33-6

I. Ciocoi, Gheorghiu (trad.)

CUVÂNT ÎNAINTE

Creștinul, pe parcursul vieții sale pământești, este asaltat de mulțime de păcate, lupta între Duhul lui Hristos și duhurile cele rele, care îl ispitesc pe om spre înfăptuirea voii lor, începând încă de la Botez. Această luptă este lămurită de *Apostol* astfel: „Lupta noastră nu este împotriva trupului și a sângelui, ci împotriva începătorilor, împotriva stăpâniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății, care sunt în văzduh” (*Efeseni* 6, 12), omul cerând de fiecare dată atunci când își începe rugăciunile sale ca Duhul lui Dumnezeu să Se sălășluiască întru el pentru a putea lupta cu duhurile nevăzute care îl ispitesc spre cădere,

căci nu stă în puterile omenești a purta acest război.

Duhurile pierzătoare de suflet se silesc să-l despartă în fiecare ceas pe creștin de Cel Preaînalt prin cele săvârșite de el, prin cuvânt ori prin cuget. În această privință, Sfântul Efrem Sirul ne previne: „Cel fără de luare-aminte e rușinat de dragostea lui Dumnezeu”, iar Sfântul Ioan Gură de Aur ne îndeamnă să fim mereu treji pentru a nu ne spori noi înșine acest rău: „Precum omului celui plin de bunăvoință și îndrăzneală nimic nu poate să-i stea împotriva, tot astfel și celui fără de luare-aminte și plin de lenevie totul îi slujește drept piedică.”

Dintre păcatele cele mai vătămătoare, împotriva cărora creștinul are de luptat, Sfinții Părinți socotesc că opt sunt începătoare ale răutății, biruirea acestora, cu ajutorul Celui Preaînalt, fiind lucrare de căpetenie pe tot parcursul vieții fiecăruia dintre noi.

Sfântul Ioan Casian socotește că lupta împotriva acestor opt mari duhuri ale răutății ar trebui să se desfășoare cu multă înțelepciune, luând aminte pururea la atacurile lor cele viclene. În descrierea acestei lupte,

marele sfânt – născut în părțile Dobrogei de astăzi, în jurul anului 360 – așază în următoarea ordine patimile duhurilor celor nevăzute care îl luptă pe om: cea dintâi, *lăcomia* (îmbuibarea de mâncare); cea de-a doua, *desfrânarea*; a treia patimă, *iubirea de arginți*; cea de-a patra, *mânia*; cea de-a cincea, *tristețea*; cea de-a șasea, *deznădejdea* (akedia); cea de-a șaptea, *slava deșartă*; iar cea de-a opta, *patima truției*.

În acest cumplit război al omului cu răul și duhurile sale nevăzute, având ajutor pe Însuși Dumnezeu, mulțime de creștini s-au arătat biruitori, încununându-se de către Mântuitorul cu cununa nevestejită a sfințeniei – vădindu-se prin aceasta biruința deplină a dreptății dumnezeiești, prin recăpătarea de către om a stării lui dintru început, prin pășirea din nou pe calea poruncilor Ziditorului lumii și părtășia sa la fericirea veșnică.

Desigur, războiul nu e deloc ușor, fiind nevoie să ne pregătim pururea înaintea atacurilor vrăjmașului, după cum ne arată Sfânta Scriptură: „Fiule, dacă vrei să te apropii să slujești lui Dumnezeu, gătește-ți sufletul tău spre ispite” (*Ecclesiastul* 2, 1), „cerne-

rea" (Luca 22, 31) fiind îngăduită de Dumnezeu pentru „lămurirea” noastră, spre conștientizarea a ceea ce suntem cu adevărat pe anevoioasa cale a mântuirii.

Cartea de față prezintă în chip limpede acest război nevăzut purtat de creștin, fiind un îndrumar neprețuit al Părinților din vechime și al nevoitorilor apropiați de zilele noastre, care au pășit pe calea sfințeniei nu în alt chip, ci înarmați cu armele dumnezeiești.

Mărgăritarele duhovnicești, cuprinse între filele acestui îndrumar, vor ajuta, cu siguranță, creștinilor aflați în vâltoarea vieții de astăzi – plină de curse întinse spre cădere la fiecare pas – să conștientizeze tot mai limpede rostul omului pe pământ și calea lui – văzută în lumina adevărilor mântuitoare.

Traducătorul

LĂCOMIA

Câinele nu simte durere atunci când își linge rana sa. Nici cel lacom, atunci când mănâncă ceva dăunător pentru suflet și pentru trup, nu simte vătămarea pe care și-o face. (Sfântul Petru Damaschinul)

Așa cum smerenia e mai înaltă decât alte virtuți, tot astfel lăcomia este patima cea mai întristătoare. Vai nouă că nu luăm aminte la această duhoare care iese din pântecul nostru, ce ne biruie prin îmbuibare și prin mândrie! (Avva Isaia)

Nu fi lacom la mâncare, ca să nu te întorci la păcatele tale de mai dinainte. (Avva Isaia)

Respect pentru oameni și cărți ***

Dacă se ridică împotriva ta plăcerea pântecelui, atunci ia aminte la duhoarea de mai apoi dintru aceasta. (Avva Isaia)

Așa cum apa curge prin multe conducte, făcând să înverzească orice loc, tot astfel și patima lăcomiei, dacă se revarsă în inima ta, face sufletul tău plin de patimi, sălaş al fiarelor. (Sfântul Vasile cel Mare)

Dacă vei lăsa patima lăcomiei, vei locui în Rai, iar dacă nu o vei stăpâni pe ea, vei cădea pradă morții. Leul, urmărind prada pentru pântelele său, ajunge să fie prins, iar cel ce este lacom se umilește pentru pofta pântecelui. (Sfântul Efrem Sirul)

Dacă vrăjmașul te îndeamnă către pofta pântecelui, să-l lupți pe el cu postul. (Sfântul Efrem Sirul)

Cel ce la începutul vieții de strâmtorare lucrează pentru pântele și hrană, acela își încheie viața întru cele rele. (Sfântul Efrem Sirul)

Pântelele cel nesătul îi învață pe oameni să se înarmeze unul împotriva altuia. (Sfântul Grigorie Teologul)

Învață să-ți înfrânezi pântelele puternic în căpăstru. El niciodată nu se mulțumește cu bunătățile care i se dau. (Sfântul Grigorie Teologul)

Adam a fost alungat din Rai din pricina lăcomiei; tot astfel, în vremea lui Noe, lăcomia s-a făcut pricină de multe răutăți, iar în vremea Sodomei a adus foc și pucioasă. Toate aceste răutăți s-au petrecut din pricina iubirii plăcerii pântecelui. (Sfântul Ioan Gură de Aur)

Nu e nimic mai urât decât plăcerea pântecelui cea rușinoasă. Ea face ca mintea să se întunece, face sufletul să devină trupesc, ea ne orbește, neîngăduindu-ne să mai vedem. (Sfântul Ioan Gură de Aur)

Fugi de plăcerea pântecelui care naște în noi toate păcatele îndepărtându-ne de Dumnezeu Însuși și afun-

dându-ne în abisul pierzării! (Sfântul Ioan Gură de Aur)

Ție ți s-a făgăduit cerul și Împărăția cerurilor, iar tu, supunându-te cu de-a sila pântecelui, nu poți să păstrezi toată această făgăduință, ci mai mult o disprețuiești? Iată, cu adevărat, o mare lipsă de cuviință. (Sfântul Ioan Gură de Aur)

Un pântece înfometat nu poate stârni poftele cărnii. Așadar, să ne mulțumim cu hrana cea cumpătată; toate păcatele și dorințele cele rele se nasc din preasăturarea pântecelui. (Sfântul Ioan Gură de Aur)

Cel ce se dedă pe sine mâncărilor celor multe își slăbește nu doar trupul, ci și tăria sufletului. (Sfântul Ioan Gură de Aur)

Pântecelul nesățul rămâne treaz la rugăciune, iar lăcomia ne face să cădem într-un somn adânc. (Sfântul Nil Sinaitul)

Iubirea de argint, mânia, întristarea sunt fiice ale lăcomiei. (Sfântul Nil Sinaitul)

Când pântecelul este plin, atunci poftele se întetesc. (Sfântul Nil Sinaitul)

Odată cu aprinderea pântecelui de mulțimea gusturilor, toate puterile sufletului slăbesc. (Sfântul Nil Sinaitul)

Lăcomia nimicește de la om tot binele. (Sfântul Nil Sinaitul)

Sfârșitul folosirii hranei celei multe este foarte limpede, el duce trupul într-o stare de chin și, adeseori, către mulțime de boli. (Sfântul Nil Sinaitul)

Așa cum flacăra focului are mai mult spor întru lemnele cele uscate, tot astfel ajunge și trupul atunci când pântecelul este plin. (Sfântul Isaac Sirul)

Mâncarea cea multă este pricină a multe căderi. (Sfântul Ioan Scărarul)
